

Kristendom 10. klasse 2022-2023

Faglærer: Hege Boklund Knudsen

Hovedområder / tverrfaglig temaer	Kompetansemål	Læringsmål	Lærestoff	Arbeidsmåter	Vurderingsform
<p>Kjerneelementer:</p> <p>Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar</p> <p>Tverrfaglig tema:</p> <p>Folkehelse og livsmestring</p>	<p>9</p> <p>utforske etiske ideer fra sentrale skikkelser i filosofihistorien og anvende ideene til å drøfte aktuelle etiske spørsmål</p>	<ul style="list-style-type: none"> vite hva som kjennetegner filosofisk tenkning fortelle om Sokrates og beskrive hvordan han samtalte med folk fortelle om Platon og hans tanker om virkeligheten fortelle om Aristoteles og hans kritikk av Platon forklare hvordan Aristoteles mente 	<p><u>Kapittel 1 Filosofi og filosofisk tenkning</u></p> <p>Utenat: Matt 16,26: Hva vil det gagne et menneske..</p> <p>Andre bibelvers: Job 35,14: Selv når du sier at du ikke ... Matt 22,21b: Så gi keiseren det som ... Ef 6,17–18: Ta imot frelsens hjelm og...</p>	<p>Generelt må det legges til rette arbeidsmåter som fremmer opplæringens verdigrunnlag:</p> <ol style="list-style-type: none"> Menneskeverdet Identitet og kulturelt mangfold Kritisk tenking og etisk bevissthet Skaperglede, engasjement og utforskertrang Respekt for naturen og miljøbevissthet 	<p>Mål for all vurdering i faget:</p> <p>Vurdering innen de ulike kategoriene skal fremme læring og utvikle/øke kompetansen i faget.</p> <p>Vurderingen skal også ha som mål å stimulere til lærelyst, motivasjon og tro på egen mestring.</p> <p>Vurderingen i faget skal ikke komme i veien for mulighetene til å</p>

		<p>mennesker lærte det som var rett og godt</p> <ul style="list-style-type: none"> • fortelle om apostelen Paulus' møte med greske filosofer i Athen • kjenne til filosofisk tenkning i tidlig kirkehistorie 		<p>Demokrati og medvirkning</p> <p>Grunnleggende ferdigheter i faget må gjennomsyre undervisningen og påvirke arbeidsmåtene i faget:</p> <p>1. Muntlige ferdigheter; kunne lytte til, fortelle om, presentere og samtale. Kunne argumentere og innta ulike perspektiver. Utforske drøfte og reflektere. Uttrykke ulike meninger, argumentere, reflektere, presentere og drøfte. Bruke fagbegreper. Lytte til andre.</p> <p>2. Å kunne skrive; til å kommunisere og utvikle kunnskap. Utforske ulike syn og argumentere for og imot. Bruke</p>	<p>prøve og feile gjennom opplæringen.</p> <p>I faget skal det gis rom for stor grad av medvirkning og medansvar. Det er også viktig at eleven gjennom læringsprosessene reflekterer over egen faglig utvikling.</p> <p>Egenvurdering er en viktig del av vurderingen. Elevene skal også vurdere hverandres arbeid. Gjennom hele læringsprosessen må det vektlegges vurdering for læring og ikke bare fokusere på vurdering av læring. I all</p>
<p>Kjerneelementer:</p> <p>Etisk refleksjon</p> <p>Tverrfaglig tema:</p> <p>Folkehelse og livsmestring</p>	<p>9 utforske etiske ideer fra sentrale skikkelser i filosofihistorien og anvende ideene til å drøfte aktuelle etiske spørsmål</p> <p>10 utforske andres perspektiv og håndtere uenighet og meningsbrytning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nestekjærlighetsbudet og «den gyldne regel» • forklare hvorfor Immanuel Kant avviste følelsene som grunnlag for etikken, og hvorfor han avviste konsekvensetikken • forklare hva Kant legger i uttrykket «det kategoriske imperativ» 	<p><u>Kapittel 2 Etikk og etisk tenkning</u></p> <p>Utenat: Luk 6,31: Som dere vil at andre skal gjøre mot dere Matt 22,37-39 Du skal elske Herren din Gud av hele ditt (Nestkærlighetsbudet)</p> <p>Andre bibelvers: 1 Mos 1,27-28: Og Gud skapte mennesket i sitt bilde. Ef 2,8-9(10): For av nåde er dere frelst. Ordsp 10,22: Det er Herrens velsignelse som gjør rik ...</p>		

		<ul style="list-style-type: none"> • gjengi innholdet i Kants krav til rette handlinger • kjenne til de tre etiske modellene pliktetikk, konsekvensetikk og dydsetikk 	<p>1 Kor 3,5-9: Hva er da Apollos? Luk 9, 23-26: Om noen vil komme etter meg ... 1 Joh 3,17: Ja, dette er kjærligheten, ikke ... 2 Mos 23,9: Du skal ikke undertrykke en innvandrер ... 1 Tim 6,6-10: Ja, gudsfrykt med nøysomhet er ... Jes 40, 30-31: Gutter blir trette og slitne ... Rom 7,15: Det jeg vil gjør jeg ikke, ... Ef 6, 10-12: Til slutt: Bli sterke i Herren ...</p> <p>Sentrale kristne begreper: Lov og evangelium Nestekjærlighet</p>	<p>fagspesifikke begreper skriftlig. Utvikling fra å fortelle og beskrive til utforskning av problemstillinger.</p> <p>3.Å kunne lese; kunne oppleve og forstå religiøse og filosofiske tekster. Reflektere og tolke tekster, illustrasjoner, symboler. Sammenligne og systematisere informasjon. Være kildekritisk. Forstå, analysere og vurdere tekster. Fagbegreper. Finne, bruke og vurdere kilder.</p> <p>4.Å kunne regne; forstå tidslinjer, statistikk og tabeller. Forstå og reflektere.</p> <p>5.Digitale ferdigheter; kunne bruke digitale ressurser i eget arbeid.</p>	<p>vurdering på dette klassetrinnet bør fokuset være at vurderingen skal fremme videre utvikling og læring. All vurdering i faget er underveisvurdering.</p> <p>Generelt i de ulike emnene vurderes dette:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forberedte skriftlige/ muntlige oppgaver/ prøver/ høringer • Muntlige faglige bidrag i timene; ene-samtaler med elevene, gruppearbeid,
--	--	---	---	---	---

				<p>Innhente informasjon; tolke og kritisk vurdere. Tekst, lyd, bilde; framstilling av faglige temaer.</p> <p>Gjennom ulike arbeidsmåter skal elevene lære, erfare og utvikle og se verdien av å jobbe med faget. Varierte arbeidsmåter skal være med på å utvikle engasjement, utforskertrang og skaperglede.</p> <p>Gjennom de ulike temaene er det viktig ikke å bare lære selve fagstoffet, men det å lære å lære.</p> <p>Arbeidsmåtene i faget skal også fremme sosial læring og utvikling. Det må blant annet vektlegges varierte samarbeids-</p>	<p>samtaler/ refleksjon i full klasse, presentasjoner</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skriftlige innleveringer (faktaoppgaver, refleksjonsoppgaver, fagtekster) <p>Jfr. Læreplanen om vurdering i faget; «Læreren skal sette karakter i KRLE basert på kompetansen eleven har vist når eleven har brukt kunnskaper og ferdigheter i kombinasjon».</p> <p>«Læreren skal planlegge og legge til rette for at elevene får vist</p>
--	--	--	--	--	---

				<p>oppgaver/aktiviteter. Hverandrevurdering bør både fremme faglig og sosial læring.</p> <p>Arbeidsmåter og avsatt tid til de ulike emnene, må også fremme dybdelæring. Det må legges vekt på utforskning og eksperimentering.</p> <p>Verdiene vi formidler i de ulike emnene skal ha rot i vårt kristne livssyn, samtidig som vi i sterk grad også reflekterer over ulike livssyn og utvikler toleranse.</p>	<p>kompetansen sin på varierte måter som inkluderer refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger».</p>
--	--	--	--	---	--

<p>Kjerneelementer:</p> <p>Kunnskap om kristen tro og praksis</p> <p>Tverrfaglig tema:</p> <p>Folkehelse og livsmestring</p>	<p>1a utforske og presentere hovedtrekkene i den store bibelske fortellingen</p> <p>1b gjøre rede for og reflektere over sentrale momenter i kristen tro</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kjenne til den store Bibelfortellingen og begrepene; skapelse, syndefall, loven, frelse, forsoning og gjenopprettelse 	<p><u>Kapittel 3 Den store fortellingen</u></p> <p>Utenat: Joh 3,16: For så høyt har Gud elsket verden ... Rom 10,13: Hver den som påkaller Herrens navn skal bli frelst ...</p> <p>Andre bibelvers: 1.Mos 1,27-28: Og Gud skapte mennesket i sitt bilde Joh 17,3: Dette er det evige liv, at de kjenner deg ...</p> <p>Sentrale kristne begreper: Gud Synd / syndefall Lov og evangelium Frelse Forsoning</p> <p>Sanger salmer fra liste: 141 Dine løfter er mange</p>		
--	--	---	--	--	--

<p>Kjerneelementer:</p> <p>Kunnskap om kristen tro og praksis</p>	<p>1a</p> <p>utforske og presentere hovedtrekkene i den store bibelske fortellingen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • forklare hva en profet er • gi eksempler på ulike budskap profetene har kommet med • fortelle om profetene Jeremia og Jesaja • gjengi sentrale profetier som peker fram mot Jesus som Messias 	<p><u>Kapittel 4 Profetene</u></p> <p>Utenat: Luk 21,33: Himmel og jord skal forgå, men ...</p> <p>Andre bibelvers: 2 Pet 1,21: For aldri ble noen profeti båret ... Jer 29,11: For jeg vet hvilke tanker jeg har med dere... Jes 9,2: Det folk som vandrer i mørket... Jes 9,6: For et barn er oss født... 2 Kor 1, 20: For i ham har alle Guds løfter ...</p> <p>Sentrale kristne begreper: Profet Håp</p>		
--	--	--	--	--	--

<p>Kjerneelementer:</p> <p>Kunnskap om kristen tro og praksis</p>	<p>1a utforske og presentere hovedtrekkene i den store bibelske fortellingen</p> <p>1b gjøre rede for og reflektere over sentrale momenter i kristen tro</p>	<ul style="list-style-type: none"> • forstå begreper som er viktige for å skjønne innholdet i Paulus sine brev • forstå hvorfor Paulus skrev brevene, og hvorfor de betydde så mye for de første kristne • kjenne til oppbygning og innhold i brevene • forstå viktige sannheter i undervisningen til Paulus • forstå hvorfor Paulus sine brev er viktige for troende i dag 	<p><u>Kapittel 5 Brev fra Paulus</u></p> <p>Andre bibelvers: Matt 4,4 Mennesket lever ikke av brød alene ... Ef 2,8 - 9(10): For av nåde er dere frelst ... Fil 1,6: Og jeg er trygg på at han som begynte Fil 4,4 og 6: Gled dere alltid i Herren ... Fil 4,13: Alt makter jeg i ham som gjør..</p> <p>Sentrale kristne begreper: Bibelen Apostel Nåde Frelse Tro</p> <p>Sanger/salmer fra liste: 934 Vi syng med takk og glede</p>		
--	--	--	--	--	--

		vite navnet på noen av brevene som Paulus skrev			
<p>Kjerneelementer:</p> <p>Kjennskap til religioner og livssyn</p> <p>Kunne ta andres perspektiv</p>	<p>6a gjøre rede for hvordan Bibelen er blitt til og reflektere over hvordan den blir brukt og hvilke spor den har satt i vår kultur</p> <p>6b sammenligne og vurdere kritisk ulike kilder til kunnskap om kristendommen</p>	<ul style="list-style-type: none"> gjøre rede for hvordan Bibelen er blitt til kjenne til ulike syn på Bibelen drøfte ulike syn på Bibelen reflektere over kristnes bibelbruk 	<p><u>Kapittel 6 Bibelsyn</u></p> <p>Andre bibelvers: Luk 2 (juleevangeliet) Luk 21,33: Himmel og jord skal forgå, men ... 2 Pet 1,21: For aldri ble noen profeti ...</p> <p>Sentrale kristne begreper: Bibel Hellig</p> <p>Sanger/salmer fra liste: 23 Det hev ei rose sprunge</p> <p>Tips: www.wycliffe.no www.damaris-skole-grs.no</p>		

<p>Kjerneelementer:</p> <p>Kjennskap til religioner og livssyn</p> <p>Kunnskap om kristen tro og praksis</p> <p>Tverrfaglig tema:</p> <p>Demokrati og medborgerskap</p>	<p>2a</p> <p>gjøre rede for noen viktige hendelser i kristendommens historie fra reformasjonen til vår tid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kjenne til Hans Nielsen Huges liv; hans oppvekst, kall og gjerning • ha kjennskap til hvordan situasjonen var i Norge på slutten av 1700-tallet, og viktige endringer som haugevekkelsen bidro til • lære om hvilke verdier haugebevegelsen sto for • utforske og drøfte i hvor stor grad Hauge og haugevekkelsen endret Norge, og hvordan haugevekkelsen bidro til endringer 	<p><u>Kapittel 7 Hans Nielsen Hauge – mannen som endret Norge</u></p> <p>Andre bibelvers: Gal 3,28: Her er ikke jøde eller greker ... Salme 51,12: Skjul ditt ansikt for mine synder ...</p> <p>Sentrale kristne begreper: Forkynne Omvendelse Tro Frelse</p> <p>Sanger/salmer fra liste: 409 Jesus din søte forening å smake</p> <p>Tips: Utdrag fra boka Hans Nielsen Hauge – mannen som forandret Norge (Alv, 2020).</p>		
---	---	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • drøfte hva menneskers tro på Gud har å si for samfunnet • drøfte haugianernes tro, etikk og forvalteransvar, og sammenligne med vår tids oppfatninger om menneskerettigheter, bærekraft og fattigdom			
--	--	--	--	--	--

<p>Kjerneelementer:</p> <p>Kunne ta andres perspektiv</p> <p>Kjennskap til religioner og livssyn</p> <p>Tverrfaglig tema:</p> <p>Demokrati og medborgerskap</p>	<p>1e</p> <p>gjøre rede for sentrale trekk ved noen religioner og deres utbredelse i dag, inkludert samers og andre urfolks religioner</p>	<ul style="list-style-type: none"> reflektere over samenes og andre urfolks religioner og livssyn gjøre greie for hva det betyr at samene er et urfolk reflektere over særpreg ved urfolks religiøse tro forklare hovedtrekk i den gamle samiske religionen gjøre greie for kristen misjon blant samene forklare læstadianismens betydning for samisk kristenliv 	<p><u>Kapittel 8 Samisk troshistorie</u></p> <p>Andre bibelvers: Salme 8: Når jeg ser din himmel ... Salme 104,24: Herre, hvor mange dine...</p> <p>Sentrale kristne begreper: Tro Forkynnelse Omvendelse Misjon / misjonær</p> <p>Sanger/salmer fra liste: 849 Herre Gud, ditt dyre navn og ære. 907 Stor er din trofasthet</p> <p>Tips: Film; Kautokeinoopprøret (Norsk, samf. fag og kristendom)</p>		
---	---	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • forklare hva fornorskningpolitikken gikk ut på • kjenne til samisk kirkeliv innen Den norske kirke 			
<p>Kjerneelementer:</p> <p>Kunnskap om kristen tro og praksis</p> <p>Kunne ta andres perspektiv</p> <p>Tverrfaglig tema:</p> <p>Demokrati og medborgerskap</p>	<p>2a</p> <p>gjøre rede for noen viktige hendelser i kristendommens historie fra reformasjonen til vår tid</p> <p>2c</p> <p>undersøke og samtale om likheter og forskjeller og om fellesskap mellom ulike kristne trossamfunn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kjenne til kirkesamfunnenes historie og utbredelse både lokalt og globalt • kjenne til noen utfordringer kirkesamfunnene møter i vår tid • utforske og presentere ulike lærespørsmål, og drøfte hvordan de fører til ulike trosuttrykk • kjenne til samarbeid mellom kirkesamfunnene 	<p><u>Kapittel 9 Kirkesamfunn</u></p> <p>+</p> <p><u>Otto Gjerpe: "Menigheten fra Grevskapet"</u></p> <p>Kirkesamfunn:</p> <p>Metodistkirken DELK Den Evangelisk-Lutherske Frikirke Baptistkirken Syvendedags Adventistkirken Misjonskirken Pinsevevnenene Den karismatiske vekkelse Trosbevegelsen Den katolske kirke Den ortodokse kirke</p> <p>Andre bibelvers:</p>		

		<p>og hvilken rolle de kristne skolene har i dette samarbeidet</p> <ul style="list-style-type: none"> • fordype seg i ett kirkesamfunn og presentere dette • forklare likheter og forskjeller mellom den katolske og den ortodokse kirke • forklare likheter og forskjeller mellom den protestantiske kirken og den katolske 	<p>Salme 139: Herre, du ransaker meg ... Matt 16,18: Og, jeg sier deg: Du er Peter. Og på denne klippe vil jeg bygge min kirke ... Salme 139,24: Dine øyne så meg ...</p> <p>Sentrale kristne begreper: Advent Dåp Nattverd Sakrament Nådegaver</p> <p>Sanger/salmer fra liste: 485 Jeg er i Herrens hender Elsket for den jeg er</p> <p>Tips: Besøke, eller få besøk fra ulike kirkesamfunn http://www.fagsider.org/kirkehistorie/tabell/kirkesamfunn.htm (nettside med oversikt over kirkesamfunn i Norge)</p>		
--	--	---	---	--	--

<p>Kjerneelementer:</p> <p>Kunnskap om kristen tro og praksis</p> <p>Utforskning av religioner og livssyn med ulike metoder</p>	<p>8 utforske og presentere hvordan elementer fra kristendom og andre religioner og livssyn kommer til uttrykk i medier og kulturliv</p> <p>6a gjøre rede for hvordan Bibelen er blitt til og reflektere over hvordan den blir brukt og hvilke spor den har satt i vår kultur</p> <p>6b sammenligne og vurdere kritisk ulike kilder til kunnskap om kristendommen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kjenne til antikke historikere som omtaler Jesus • kjenne til kirkefedrene • gjøre rede for hvordan arkeologiske funn kan fortelle om kristendommen • forklare hva gudstjenester og kirkerom kan fortelle om kristen tro • utforske hvordan elementer fra kristendommen kommer til uttrykk i kulturen • drøfte hvorfor det er viktig å kunne vurdere kilder kritisk 	<p>Kapittel 10 <u>Kilder til kunnskap om kristendommen</u></p> <p>Utenat: 1 Pet 5,7: Kast all deres bekymring på ham ...</p> <p>Andre bibelvers: Joh 13,34-35: Ett nytt bud gir jeg dere ... 1 Joh 5,12-13: Den som har Sønnen har livet...</p> <p>Sentrale kristne begreper: Sønnen Tro Kors</p> <p>Sanger/salmer fra liste: 216 Du som freden meg forkynner Gi meg Jesus, bare Jesus</p>		
--	--	--	--	--	--

		sammenligne og vurdere ulike kilder ved hjelp av vurderingskriterier			
<p>Kjerneelementer:</p> <p>Kjennskap til religioner og livssyn</p> <p>Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder</p> <p>Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar</p> <p>Kunne ta andres perspektiv</p> <p>Tverrfaglig tema:</p> <p>Demokrati og medborgerskap</p>	<p>3 gjøre rede for sentrale ideer fra livssynshumanisme og andre ikke-religiøse livssyn</p> <p>8 utforske og presentere hvordan elementer fra kristendom og andre religioner og livssyn kommer til uttrykk i medier og kulturliv</p>	<ul style="list-style-type: none"> • forklare hva et livssyn er • forklare hva et religiøst og sekulært livssyn er • presentere sentrale ideer fra livssynshumanisme • presentere et naturalistisk livssyn og menneskesyn • presentere livssynshumanismens menneskesyn og etiske tenkning • beskrive Human-Etisk Forbunds framvekst i Norge 	<p><u>Kapittel 11 Møte med sekulære livssyn</u></p> <p>Utenat: Rom 1,16: For jeg skammer meg ikke ...</p> <p>Andre bibelvers: Joh 16,7-11: Men jeg sier dere sannheten: «Det er det beste for dere ... 5 Mos. 31,8: Herren skal selv gå foran deg ...</p> <p>Sentrale kristne begreper: Nestekjærlighet</p> <p>Tips: FNs verdenserklæring om Menneskerettighetene https://www.fn.no/tema/menneskerettigheter https://human.no https://www.himmeljord.no/</p>		

		<p>og hvilke seremonier de vektlegger</p> <ul style="list-style-type: none"> • gjengi noen av Human-Etisk Forbunds kampsaker • gjengi hvordan livssyns-humanismens ideer og verdier kommer til uttrykk i kunst, arkitektur og musikk • beskrive og reflektere over forskjellene mellom livssynshumanismen og kristen tro og etikk	<p>Nordahl Grieg: Til Ungdommen John Lennon: Imagine</p>		
--	--	--	--	--	--

<p>Kjerneelementer:</p> <p>Kjennskap til religioner og livssyn</p> <p>Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder</p> <p>Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar</p>	<p>4 gjøre rede for religiøst mangfold og religiøse praksiser utenfor etablerte religionssamfunn</p> <p>8 utforske og presentere hvordan elementer fra kristendom og andre religioner og livssyn kommer til uttrykk i medier og kulturliv</p> <p>5b drøfte kristendommens forhold til andre religioner og sekulære livssyn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • forklare hva nyreligiøsitet er • fortelle om ulike religiøse uttryksmåter • fortelle om ulike former for religiøse fellesskap • samtale om hvorfor vi skal vise respekt for andres religioner og livssyn • forklare viktige forskjeller mellom nyreligiøsitet og kristendom 	<p><u>Kapittel 12 Møte med nyreligiøsitet</u></p> <p>Utenat: Hebr 13,8: Jesus Kristus er i går og i dag ...</p> <p>Andre bibelvers: Mika 6,8: Han har kunngjort for deg, menneske, hva godt er ... Matt 16,26: Hva vil det gagne et menneske ... Job 35,14: Selv når du sier at du ikke ser han Matt 22,21b: Så gi keiseren det som tilhører...</p> <p>Tips: https://www.himmeljord.no/</p>		
---	---	---	--	--	--

<p>Kjerneelementer:</p> <p>Kjennskap til religioner og livssyn</p> <p>Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder</p> <p>Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar</p>	<p>4</p> <p>gjøre rede for religiøst mangfold og religiøse praksiser utenfor etablerte religionssamfunn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • forklare hva bahaiene tror på • forklare hvordan det er å leve som bahai • forklare likheter og forskjeller mellom bahai og de andre verdensreligionene • forklare hva mormonerne tror på • forklare hvordan det er å leve som mormon • forklare viktige forskjeller mellom mormonkirken og kristendommen 	<p><u>Tre trossamfunn</u> <u>(Bahai, Jehovas vitner og mormonerne)</u></p> <p><u>(Horisonter10, kap.8)</u> <u>(Damaris)</u></p>		
---	--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • forklare hva Jehovas vitner tror på • hvordan det er å leve som et Jehovas vitne • forklare viktige forskjeller mellom kristendommen og Jehovas vitner 			
<p>Kjerneelementer:</p> <p>Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder</p> <p>Kjennskap til religioner og livssyn</p>	<p>1e gjøre rede for sentrale trekk ved noen religioner og deres utbredelse i dag</p> <p>2d utforske hvordan religioner inngår i historiske endringsprosesser globalt og nasjonalt</p> <p>8</p>	<ul style="list-style-type: none"> • gjengi hovedtrekkene i Muhammeds liv • gi en oversikt over islams viktigste skrifter • forklare særpreg ved islamsk tro og muslimers syn på livet, inkludert syn på kjønn og seksualitet 	<p><u>Kapittel 13 Møte med Islam</u></p> <p>Utenat: Jes 41,10a: Frykt ikke for jeg er med deg, ...</p> <p>Andre bibelvers: Joh 11,25-26: Jesus sier til henne: «Jeg er oppstandelsen og livet. ... 1 Joh 5,12-13: Den som har Sønnen har livet</p> <p>Sentrale kristne begreper: Gud Jesus</p>		

	<p>utforske og presentere hvordan elementer fra kristendom og andre religioner og livssyn kommer til uttrykk i medier og kulturliv</p> <p>5b drøfte kristendommens forhold til andre religioner og sekulære livssyn</p> <p>5c bruke og drøfte fagbegreper om religioner og livssyn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • gi en oversikt over ulike retninger innen islam • gi en oversikt over islams utbredelse i dag – i verden og i Norge • gjøre rede for forskjeller og likheter mellom islam og kristen tro 	<p>Profet Frelse</p> <p>Tips: https://www.himmeljord.no/</p>		
<p>Kjerneelementer:</p> <p>Kjennskap til religioner og livssyn</p>	<p>1e gjøre rede for sentrale trekk ved noen religioner og</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ha oversikt over utbredelsen av de ulike religionene 	<p><u>Kapittel 14 Tabell – en sammenlignende oversikt over religionene</u></p> <p>Utenat:</p>		

<p>Utforskning av religioner og livssyn med ulike metoder</p>	<p>deres utbredelse i dag</p> <p>5b drøfte kristendommens forhold til andre religioner og sekulære livssyn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kjenne til opprinnelsen og sentrale personer i de ulike religionene • fortelle om og sammenligne de ulike religionenes hellige skrifter • sammenligne synet på Gud i ulike religioner • sammenligne menneskesynet i ulike religioner • sammenligne synet på frelse og livet etter døden i de ulike religionene • sammenligne ulike praksiser i forhold til høytider, seremonier, 	<p>Luk 1,37: For ingen ting er umulig for Gud</p> <p>Andre bibelvers: 1 Joh 1,(7-)9: ... Sier vi at vi ikke har synd, da bedrar vi oss selv, ... Kol 3,2: La sinnet være vendt mot det som er der oppe ...</p> <p>Sentrale kristne begreper: Tro Gud Jesus Frelse Evig liv Fortapelse</p> <p>Sanger/salmer: 964 Der det nye livet lever</p> <p>Tips: https://www.himmeljord.no/</p>		
---	---	---	--	--	--

		<p>overgangsritualer, bønn o.l.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 			
<p>Kjerneelementer:</p> <p>Kunne ta andres perspektiv</p> <p>Kunnskap om kristen tro og praksis</p> <p>Tverrfaglig tema:</p> <p>Folkehelse og livsmestring</p>	<p>8</p> <p>utforske og presentere hvordan elementer fra kristendom og andre religioner og livssyn kommer til uttrykk i medier og kulturliv</p> <p>10</p> <p>utforske andres perspektiv og håndtere uenighet og meningsbrytning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • forklare hvorfor ingen fortellinger er nøytrale • forklare «det utvidede tekstbegrepet» • vite om typiske verdier og holdninger i mediene • diskutere hvordan inntrykk fra mediene påvirker oss • diskutere typiske verdier og holdninger i mediene og sammenligne dem med det kristne livssynet 	<p><u>Kapittel 15 Verdier og tro i mediene</u></p> <p>Andre bibelvers: Mark 7,20-23: Og han la til: «Det som går ut ...»</p> <p>Sentrale kristne begreper: Tro</p> <p>Tips: Dagsaktuelle nettsider/aviser/apper/sosiale medier</p>		

		<ul style="list-style-type: none"> utforske hvordan man oppdager spor av livssyn i mediene 			
	<p>1b gjøre rede for og reflektere over sentrale momenter i kristen tro</p> <p>1a utforske og presentere hovedtrekkene i den store bibelske fortellingen</p> <p>5a bruke og drøfte fagbegreper i kristendommen</p> <p>11b planlegge og gjennomføre et prosjekt til glede</p>		<p>Misjonsprosjektet Pensum kap. 10, Tro som bærer 9. trinn</p> <p>Gudstjeneste I samarbeid med skoleprest, arrangere gudstjeneste for ungdomsskolen.</p> <p>Skole/kirkesamarbeid være med på gudstjeneste</p> <p>Kristendomsdag</p>		

	for mennesker utenfor skolen				
--	------------------------------	--	--	--	--

Kjennetegn på måloppnåelse

Lav kompetanse i faget, karakter 2	God kompetanse i faget, karakter 4	Framifrå kompetanse i faget, karakter 6
Eleven anvender deler av faglig innhold og beskriver noen faglige fenomener fra kristendom, andre religioner, livssyn og etikk ved bruk av enkelte fagbegreper.	Eleven anvender sentralt faglig innhold fra kristendom, andre religioner, livssyn og etikk og bruker fagbegreper i faglige framstillinger.	Eleven anvender et bredt utvalg av sentralt faglig innhold fra kristendom, andre religioner, livssyn og etikk og bruker fagbegreper presist i faglige framstillinger.
Eleven velger, bruker og gjengir informasjon fra kilder, og bruker enkelte metoder i faget.	Eleven velger, bruker og gjengir selvstendig informasjon fra ulike kilder og vurderer og bruker varierte metoder i faget.	Eleven velger, bruker, gjengir og sammenstiller informasjon fra ulike kilder selvstendig og vurderer, bruker og reflekterer over varierte og komplekse metoder i faget.
Eleven beskriver og sammenligner noen ulike måter å nærme seg eksistensielle spørsmål og svar.	Eleven beskriver likheter og forskjeller mellom ulike måter å nærme seg eksistensielle spørsmål og svar.	Eleven beskriver forskjellige måter å nærme seg og forstå eksistensielle spørsmål og svar og reflekterer over fordeler og ulemper ved de ulike tilnæringsmåtene.

Eleven gjengir og viser forståelse av andres ståsteder og perspektiver.	Eleven gjengir og forklarer andres ståsteder og perspektiver.	Eleven gjengir og reflekterer kritisk og selvstendig over andres ståsteder og perspektiver.
Eleven identifiserer etiske dilemmaer og viser kjennskap til etiske modeller og filosofiske tenkemåter.	Eleven identifiserer etiske dilemmaer og bruker etiske modeller og filosofiske tenkemåter som redskaper i faget.	Elevene identifiserer et mangfold av etiske dilemmaer og bruker ulike etiske modeller og filosofiske tenkemåter som redskaper i faget.

Fremdriftsplan 2022-2023

Tidsperiode		Tema
August	34	Kap. 1: Filosofi og filosofisk tenkning
	35	
September	36	Kap. 2: Etikk og etisk tenkning
	37	
	38	
	39	Kap. 4: Profetene
Oktober	40	Misjonsprosjektet
	41	Høstferie
	42	Misjonsprosjektet Inspirasjonsdag 21.10
	43	Kap. 4: Profetene forts.

November	44	Kap. 8: Samisk troshistorie
	45	
	46	
	47	
	48	
Desember	49	Kap. 6: Bibelsyn
	50	
	51	

Tids-periode		Tema
Januar	1	Kap. 7: Hans Nielsen Hauge – mannen som endret Norge Kristendomsdag
	2	
	3	
	4	Kap. 5: Brev fra Paulus
	5	
Februar	6	Kap. 9: Kirkesamfunn + Otto Gjerpe: "Menigheten fra Grevskapet"
	7	
	8	Vinterferie

	9	Forts. fra før vinterferien.
Mars	10	Kap. 9: Møte med Islam
	11	
	12	
13		
April	14	Påskeferie!
	16	Kap. 11: Møte med sekulære livssyn
	17	
Mai	18	Kap. 12: Møte med nyreligiøsitet Tre trossamfunn
	19	
	21	
Juni	22	Kap. 10 Kilder til kunnskap om kristendommen
	23	Repetisjon til en evt. muntlig eksamen.
	24	

En uke Polentur kommer i løpet av våren. Dato er foreløpig ikke bestemt.